

Handleiding: Gebruik van Auteursrechten in Atlantis

Inhoud

Inleiding.....	2
Wat zijn de Creative Commons?.....	2
Uitleg licenties.....	2
Inrichting Atlantis (achtergrondinformatie)	4
Instructie Atlantis	5
Per afbeelding/multimedia.....	5
Meer afbeeldingen tegelijk voorzien.....	7
Auteursrechten noteren in Atlantis	8
Handige tips en links	9

Inleiding

In deze handleiding leggen we je uit hoe je auteursrechten op basis van de Creative Commons (www.creativecommons.nl) kunt toepassen in Atlantis.

Belangrijk: Deze rechten ken je toe aan de multimedia. Voor de metadata geldt: publiceren = vrijgeven. Dat betekent dat je bijvoorbeeld geen publieksbeschrijving moet maken op basis van teksten waar auteursrecht op zit.

Velden die op Noorderstruun geplaatst worden bij publicatie: Titel, publieksbeschrijving, trefwoorden, vervaardiger, plaats, periode, datering.

In een later stadium wordt er nog een veld toegevoegd aan het formulier in Atlantis waar informatie in gezet kan worden over de auteursrechthouder.

Wat zijn de Creative Commons?

Met de creative commons licenties en verklaringen kan je op een gestandaardiseerde en internationale manier laten zien welke rechten jouw werken hebben. Door hiervan gebruik te maken, kun je gemakkelijker publiceren omdat je aangeeft welke (auteurs-)rechten aan jouw werk verbonden zijn. Je hoeft dus op deze manier niet alles vrij te geven, maar kan je toch jouw informatie verspreiden. Veel instellingen maken gebruik van de creative commons licenties om collectie informatie en media beschikbaar te stellen. Ook bij Digitaal Erfgoed Friesland hebben we het systeem zo ingericht dat je hiervan gebruik kunt maken.

Uitleg licenties

Er zijn dus een aantal licenties en verklaringen volgens de Creative Commons. Deze worden hieronder uitgelegd. Je kunt zelf per afbeelding of auteur een keuze maken voor welke licentie jij het meest passend vindt. Hieronder worden de licenties genoemd en verder uitgewerkt.

Licenties:

CC-BY - Naamsvermelding

CC-BY-SA - Naamsvermelding – Gelijk Delen

CC-BY-NC - Naamsvermelding – Niet commercieel

CC-BY-NC-SA - Naamsvermelding – Niet commercieel – Gelijk delen

CC-BY-ND - Naamsvermelding – Geen Afgeleide Werken

CC-BY-NC-ND - Naamsvermelding – Niet commercieel – Geen Afgeleide werken

Naamsvermelding (BY)

Je staat anderen toe om het werk waar jij auteursrecht op hebt te kopiëren, distribueren, vertonen, op te voeren en om afgeleid materiaal te maken dat op jouw werk gebaseerd is. Maar waarvan jij uitsluitend wordt vermeldt als maker.

Niet-commercieel (NC)

Anderen mogen je werk kopiëren, vertonen, distribueren, vertonen en opvoeren, ook materiaal wat op jouw werk gebaseerd is, zo lang het niet voor commerciële doeleinden is.

Geen Afgeleide werken (ND)

Anderen mogen je werk kopiëren, distribueren, vertonen, en opvoeren zolang het werk in de originele staat blijft. Het is niet toegestaan dat anderen jouw werk gebruiken als basis voor nieuw materiaal.

Gelijkdelen (SA):

Je staat anderen toe om van jouw werk afgeleid materiaal te maken onder de voorwaarde dat zij het onder dezelfde Creative Commons licentie vrijgeven als het originele werk dat jij hebt gepubliceerd.

Publieke domein verklaringen:

Werken die een publieke domein verklaring hebben zijn niet meer beschermd volgens de auteurswetgeving. In de meeste gevallen is dit zo 70 jaar na het overlijden van de maker. Er zijn twee typen verklaringen:

CC0 Publieke domein verklaring

De auteursrechthouder verklaart dat hij of zij afstand doet van alle auteursrechten. Je plaatst dit werk in het Publieke Domein door afstand te doen van al je rechten voor zover dit wettelijk is toegestaan. CC0 is dus bedoeld voor werken die nog auteursrechtelijk beschermd zijn, maar waarvan de rechthebbende afstand wil doen van deze rechten.

Onder CC0 beschikbaar gestelde werken kunnen dus door iedereen voor alle doeleinden gebruikt worden en naamsvermelding is daarbij geen verplichting.

Public Domain Mark

De public Domain Mark is geen licentie maar een methode om werken te markeren die niet langer beschermd zijn door het auteursrecht of niet auteursrechtelijk beschermd kunnen zijn.. Met deze markering zijn deze makkelijk aan te merken als een publiek domein werk en is het voor iedereen duidelijk dat dit werk geen auteursrechten meer heeft.

Inrichting Atlantis (achtergrondinformatie)

Je kan de Creative Commons gebruiken voor zowel afbeeldingen als de metadata. Wij hebben ervoor gekozen om in Atlantis de licenties toe te passen op afbeeldingen. In het volgende hoofdstuk wordt uitgelegd hoe Atlantis is ingericht door gebruik te maken van Creative Commons en kun je gebruiken als achtergrondinformatie.

Op Noorderstruun worden de afbeeldingen weergegeven op basis van de gekozen Creative Commons licentie of verklaring.

In combinatie met de rechten van de Creative Commons zijn in Atlantis een aantal mogelijkheden toegevoegd:

- Toestemming nodig voor gebruik privé: Als dit is aangevinkt is toestemming van de auteur nodig voor privégebruik van een reproductie.
- Toestemming nodig voor gebruik publicatie: Als dit is aangevinkt is toestemming van de auteur nodig voor publicatie van een reproductie.
- Toestemming gegeven voor publicatie internet: Als dit is aangevinkt mag op internet worden gepubliceerd. Als dit recht niet is aangevinkt zal er in plaats van de afbeelding een icoon komen te staan met een auteursrechtelijk beschermd melding.
- Toestemming gegeven voor publicatie sites van derden: Als dit is aangevinkt mag op sites van derden worden gepubliceerd. Als dit recht niet is aangevinkt zal er op sites van derden in plaats van de afbeelding een icoon komen te staan met een auteursrechtelijk beschermd melding. Op de eigen publiekssite blijven de afbeeldingen wel zichtbaar.
- Toestemming gegeven voor reproductie derden: Als dit is aangevinkt mag de beherende organisatie reproducties maken.

In Atlantis hebben we voor de bovenstaande rechten in combinatie met de Creative Commons alvast een keuze gemaakt:

Soort	Toestemming Prive?	Toestemming publicatie?	Toestemming publicatie Internet	Toestemming publicatie Derden	Toestemming reproductie Derden
CC-BY			X	X	X
CC-BY-NC			X	X	X
CC-BY-SA			X	X	X
CC-BY-NC-SA			X	X	X
CC-BY-ND			X	X	
CC-BY-NC-ND			X	X	
CC0			X	X	X
PDM			X	X	X
Geen overeenkomst	X	X			
Standaard			X	X	X
Niet publiceren	X	X			

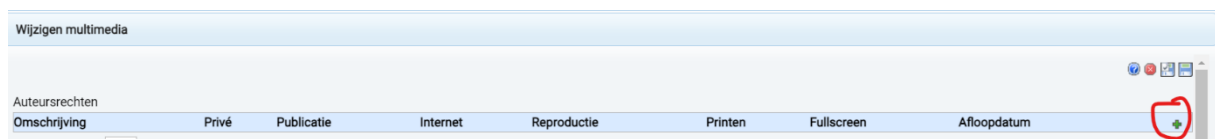

Instructie Atlantis

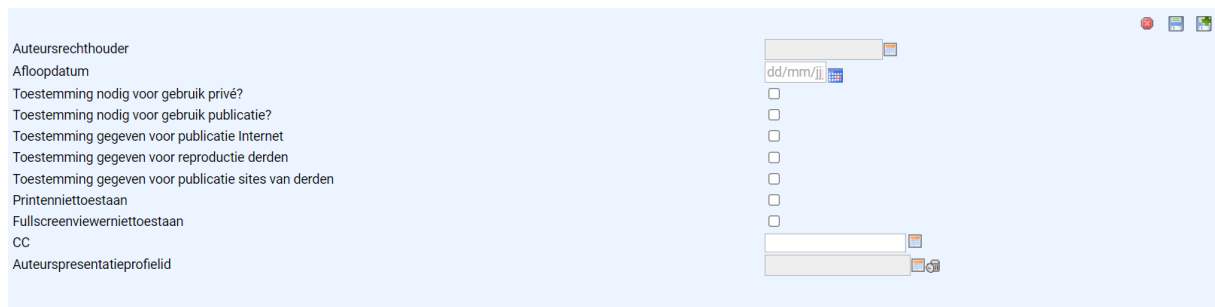
In dit hoofdstuk staan we stil bij hoe je nu Creative Commons invult in Atlantis. Je kunt zowel per afbeelding een keuze maken, maar het is ook mogelijk om voor meerdere afbeeldingen tegelijk een keuze te maken.

Per afbeelding/multimedia

Je voegt een afbeelding toe aan je record. Dit kun je doen door multimedia toe te voegen. Je kunt daarnaast ook Creative Commons toepassen op afbeeldingen die al toegevoegd zijn aan je record. Dit doe je door op het potloodje bij de afbeelding te klikken. Het multimediascherm komt tevoorschijn. Klik dan bij Auteursrechten op het plusje om de rechten toe te voegen.

Het volgende scherm komt tevoorschijn:

De volgende velden ga je invullen:

- Auteursrechthouder
- Afloopdatum (alleen als je die weet)

De andere velden worden automatisch ingevuld, en hoef je alleen aan te passen als hierop een anders situatie van toepassing is.

Auteursrechthouder:

Klik op het icoontje naast het veld van auteursrechthouder.

Er opent een nieuw scherm:

Naam ^	Toestemming nodig voor gebruik privé?	Toestemming nodig voor gebruik publicatie?	Toestemming gegeven voor publicatie Internet	Toestemming gegeven voor reproductie derden	Toestemming gegeven voor publicatie sites van derden	<u>Printen niet toestaan</u>	Fullscreen functie van de viewer niet toestaan
*CC-BY	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☐
*CC-BY-NC	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☐
*CC-BY-NC-ND	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐
*CC-BY-NC-SA	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☐
*CC-BY-ND	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐
*CC-BY-SA	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☐
*CC0	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☐
*Geen overeenkomst	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐
*Niet publiceren	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐
*PDM	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☐

1 2 3 4 5 6 7 8 ...

Hier zie je dat de vinkjes zijn ingevuld zoals de tabel eerder in deze handleiding.

Klik op de juiste naam (bijvoorbeeld CC-BY) om de juiste licentie te koppelen aan jouw afbeelding. De vakjes zijn vooraf al ingevuld en zullen (zoals op de afbeelding hieronder) worden weergegeven.

Auteursrechthouder	*CC-BY 0 0 1 1 1 0 (
Afloopdatum	dd/mm/jjj
Toestemming nodig voor gebruik privé?	☐
Toestemming nodig voor gebruik publicatie?	☐
Toestemming gegeven voor publicatie Internet	☒
Toestemming gegeven voor reproductie derden	☒
Toestemming gegeven voor publicatie sites van derden	☒
Printenniettoestaan	☐
Fullscreenviewerniettoestaan	☐
CC	CC BY
Auteurspresentatieprofielid	CC-BY

Je kunt je wijzigingen opslaan door op het opslaan knopje rechtsboven te klikken. Nu is dit auteursrechtenprofiel gekoppeld aan de multimedia.

Meer afbeeldingen tegelijk voorzien

Het is ook mogelijk om voor meerdere afbeeldingen tegelijk de rechten toe te kennen. Je begint dan met het zoeken van de records die je wilt aanpassen. Selecteer de gewenste records.

23 documenten voor Segment (Object) bevat "Museumfederatie Fryslân"

Aantal per pagina: 9
Springen naar zoekresultaat:
Sorteren: Objectnummer (Oplopend)

1 2 3 Pagina 1 van 3 Pagina

Omschrijving	Object
☒ <p>Collectie: MFF2019-001 Vervaardiger: Rembrandt (RKDartists) / Gogh, Hendrik Vincent van (RKDartists) Titel: Kleine koekenpan van emaille Jaar: Techniek: hoogte: 75 cm Standplaats: Fysiotherapie Ameland, Ne / MFFKantoor / Kantoor MFF / Kantoor MFF Status: Object: pan / bakpannen (CHT) / koffie (voedsel, verfstof) (AAT) / balkijzers (CHT) / koffie (CHT)</p>	Object
☒ <p>Collectie: MFF2019-002 Vervaardiger: onbekend / Bugatti, Rembrandt (RKDartists) Titel: Kannetje van aardewerk Jaar: Techniek: hand beschilderd hoogte: 75 cm Standplaats: MFFKantoor / Kantoor MFF / Kantoor MFF Status: Object: kan / balkijzers (CHT) / koffie (CHT) / achterkantbescherming (CHT) / Toegepaste Kunst Project, RKD (CHT)</p>	Object
☒ <p>Collectie: MFF2019-003 Vervaardiger: Titel: Kaarsenstandaard van hout met kleurig bloempatroon Jaar: Techniek: beschilderd</p>	Object

(Tip: je kan je selectie toepassen op het record, de pagina, of het hele zoekresultaat.)

Als je de records geselecteerd hebt zie je rechtsboven het aantal geselecteerde records.

Klik daarna op het eerste icoontje in het rijtje, het plaatje met een plusje.

(Tip: als je op de icoontjes met je muisaanwijzer blijft staan verschijnt er een uitleg over wat de icoontjes betekenen.)

Ga naar het eerste record en pas hier de rechten aan.

Sla op met het seriegewijs opslaan icoontje:

Wijzigen multimedia

Auteursrechten

Omschrijving	Privé	Publicatie	Internet	Reproductie	Printen	Fullscreen	Afloopdatum
*CC-BY	☐	☐	☒	☒	☐	☐	

Volgnummer: 1

Groeperen:

Bronstype: Multimedia bestanden

DAM:

Gemodereerd:

PID: https://hdl.handle.net/21.12155/1245589

Enkelvoudig | Meerdere | Map | Beschrijving

Upload bestand

Icoon: Bestand kiezen

Bestand: Bestand kiezen

Externe link

De geselecteerde records zijn nu voorzien van de door jouw gekozen rechten.

Auteursrechten noteren in Atlantis

De afspraken die je maakt met auteurs leg je vast in een dossier. Daarnaast kan je ook Atlantis gebruiken om dit te registeren.

Handige tips en links

Tot slot nog een aantal tips en links hoe je je auteursrechten moet regelen.

Tips:

- Je kan auteurs in Atlantis via interne personen en organisaties toevoegen. Hier kan je ook de gemaakte afspraken toevoegen en/of de documenten als multimedia toevoegen.
- Maak afspraken met alle betrokkenen, bijvoorbeeld de kunstenaar en/of de fotograaf. Een fotograaf in dienst van de organisatie maakt de foto's voor de organisatie. Bij elke andere vorm moet een aparte afspraak gemaakt worden (bijvoorbeeld een regel in een vrijwilligers- of zzp contract).
- Hou zoveel mogelijk informatie bij. Ben je op zoek naar een rechthebbende? Hou dan ook bij waar en hoe je gezocht hebt. Oftewel: zorg dat je een goede dossiervorming hebt.

Links:

<https://focusmagazine.nl/2020/07/24/het-fotograferen-van-een-kunstwerk/#:~:text=De%20auteursrechthebbende%20van%20een%20foto,wel%20openbaar%20maken%20en%20verveelvoudigen.>

<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/buiklenen/auteursrecht/vraag-en-antwoord>

<https://www.kvan.nl/wp-content/uploads/2021/12/Factsheet-Auteursrecht.pdf>

www.creativecommons.nl

www.regeljerechten.nl

